

Koldingbogen

ÅRSTAL:	1993
FORFATTER:	Jytte Ortmann
TITEL:	Lyset og Svada.
KORT RESUME:	Skolebladet Lyset ca. 1933–ca. 1970 og gymnasieforeningen Svada stiftet 1910 ved Kolding Højere Almenskole, Kolding Gymnasium.

LYSET og SVADA

Af Jytte Ortmann

Skolebladet LYSET

I anledning af Kolding Amtsgymnasiums 450 års-jubilæum i november 1992 faldt det mig ind, at skolen måske var interesseret i et gammelt nummer af det hæderkronede skoleblad LYSET, og jeg blev sidenhen opfordret til at fortælle nærmere om det. Det viste sig imidlertid at være lettere at love end at holde, fordi en masse Lys-medarbejdere desværre er døde. Til alt held er det lykkedes for min gamle skolekammerat, højesteretssagfører Erik Sandager (f. 1919, sp.stud. 1938), at få fingre i noget materiale, bl.a. nogle af de gamle LYS, som han velvilligst har stillet til min rådighed.

At der iflg. Trap Danmark hersker en vis usikkerhed om, hvornår Kolding er grundlagt er tilgiveligt – men at der også er usikkerhed om, hvornår det første LYS blev tændt, er ganske enkelt en skandale! Usikkerheden bærer redaktør, advokat Niels Oluf Kyed (f. 1937, mat.stud. 1956) en del af ansvaret for. Sagen er, at han i et nummer, der betegnes som 20. årgang, mener at kunne fastslå, at LYSET udkom første gang 1935-36. Takket være det materiale, som Sandager har sendt mig, tillader jeg mig at hævde, at det ikke kan være rigtigt. Der foreligger nemlig et takkekort fra Fr. Thykjær til Ole Schrøder, der er dateret 21/12 1953, hvori han takker for Oles causeri i LYSETs jule- og jubilæumsnummer. Selv om jeg gav Misfeldt grå hår i hovedet, fordi jeg ikke kunne regne, mener

jeg, at 20 fra 53 ikke er hverken 35 eller 36, derimod 33 og derfor vover jeg at påstå, at det første LYS udkom i det herrens år 1933. Skulle Kyed læse dette, er han velkommen som matematiker (jeg er kun sproglig, 1941) til at gendrive mig! Det står mig helt klart, at jeg med dette påtager mig et stort ansvar. For nu går der kludder i årgangsbetegnelserne. Det svarer til, at arkæologerne ustandseligt må ændre alderen på diverse fund, fordi en idiot finder en dims, der vælter hele kronologien.

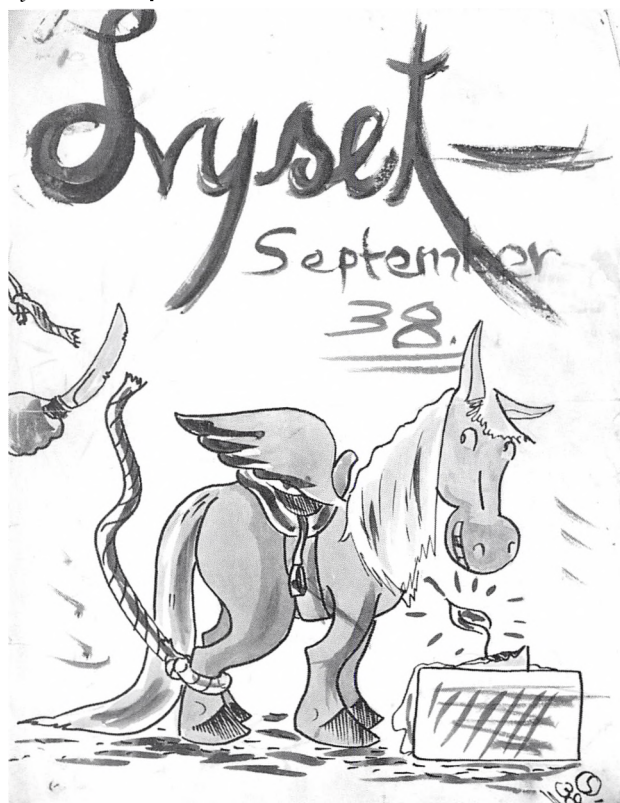
I det først kendte LYS fra 1936 figurerer de for mig ukendte »Dillesen«, »Dr. Petri« samt »Pjat O'Brien«. Sidstnævnte er identisk med Ove Brink. I det såkaldte jubel-nummer cause-rer LYSETs grundlægger, civilingeniør Peter Straarup (f. 1918, mat.stud. 1936), om, hvordan det hele begyndte. Sammendrag af Straarups tekst: »Det første nummer var på 4 sider i oktavformat og blev startet som en spøg, skrevet på en halv time – med skam at melde i en af timerne. Jeg havde fusket lidt med at skrive til Kolding Avis for at tjene lidt håndører, men havde lyst til at få yderlig afløb for min skrivelkø. Første medarbejder var Mogens Kjelstrup (f. 1917, mat.stud. 1936), der blev leder af TVs Provinssektion i Aarhus«. (Begge blev altså studenter i 36, og er det så ikke mere sandsynligt, at de fordrev timerne i 1. g. end i 3. g. med at lave et skoleblad?). »En anden fast medarbejder

blev Ole Schrøder, der allerede da var en fremragende tegner. Der var ingen egentlig redaktør, alle kunne bidrage med tekster, der skulle kunne læses og være skrevet i det rette format (man var hurtigt gået over til kvartformat). Bladet udkom i ét eksemplar, når man havde stof nok. Alle blev hængt ud, men aldrig onskabs-

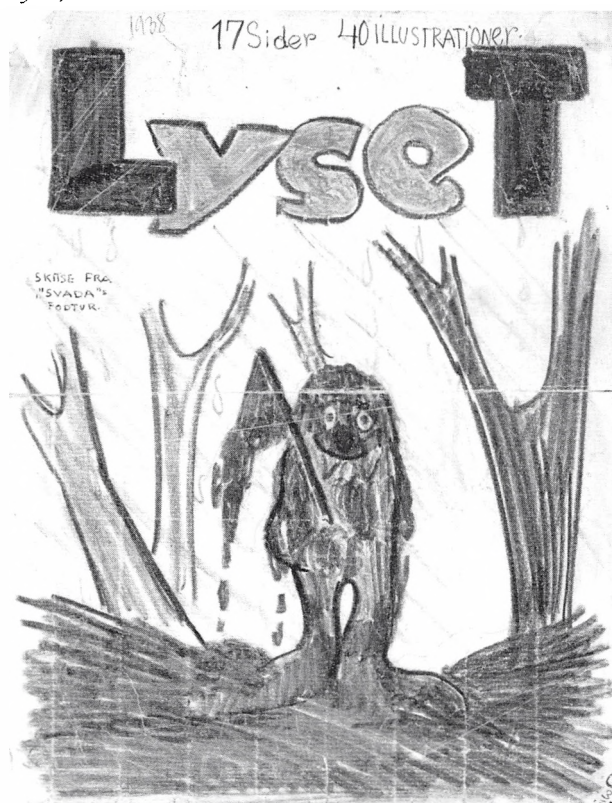
fuldt. Det omhandlede familiefester, skoleforelskelser o.lign. hygge-sladder, men også vigtige begivenheder i byens dagligdag kunne optages. Der opstod også en konkurrent – MØRKET – men det oplevede kun et nummer, så gik det ind«.

Også (nu afdøde) Ole Schrøder (f. 1919,

Lyset 1938, september

Lyset, 1938

mat.stud. 38, mangeårig redaktør på Ekstra-bladet) havde et indlæg i det såkaldte jubilæumsnummer. Han skriver bl.a.: »LYSET var illegalt. Det var håndarbejde fra først til sidst – et mageløst arbejde, som vi udførte uden at kny – ja, vi veg end ikke tilbage for at tilsidesætte lektielæsningen for at udføre vor heroiske gerning«. Som medarbejdere mindes han med glæde Sandager, (bankdirektør) Jørgen Tarp (f. 1920, mat.stud. 1939) og (afdelingsingeniør) Otto Simonsen (f. 1920, mat.stud. 1938) og ikke mindst redaktøren (landsdommer) Ove (Ysse) Brink (1920-83), som han omtaler således: »Der manglede noget på gaden, hvis ikke Brink kom tumlende med pibe og krøller og lang regnfrakke med lommen fuld af niddingsvers om venner og lærere. Han væltede velformede rim ud af ærmerne, de kom i LYSET og læstes med lige stor skadefryd i klasserne som på lærerværelset. Men lærerne var så loyale, at de leverede det tilbage. Dette frisind belønnede jeg med grove helsider, hvoraf jeg især husker den med frk. Cartens og Tang P., hvis markante profiler var lette at karikere. Jeg fik efterhånden også skik på Koppel Olsen, som vi plagede i dansktimerne, mens jeg aldrig vovede at tegne rektor Fogh, der kunne have en løs hånd, som kunne sende en elev så nogenlunde tværs gennem muren«.

Oles karikaturer og små vignetter kombineret med Ysses vittige tekst bevirkede, at deres LYS var et yndet samlingsobjekt. Der kom flere i årets løb, men kun i ét eksemplar, og det var fortsat kun for gymnasiet. Det var håndskrevet og linjen fra Straarups tid fortsatte, tonen var humoristisk, det var ikke de store problemer, der behandlede – men morsomt var det. Det

blev faktisk betragtet som lidt af en hædersbevisning, hvis man blev anset for at have gjort sig fortjent til omtale. Og syntes Ysse, han havde været lidt for hård ved en kammerat, skrev han undskyld. Nej, onskabsfuld var »Pjat O'Brien« aldrig, men at ramme nogle ømme tæer var ham en fryd.

Han var også medforfatter på en revyvisc, der gik på »Molak, Molak Mak-Mak«. Den blev afsunget ved første SVADA-møde efter sommerferien, hvor de nye 1. g'er måtte stå for skud. Om skoleforeningen SVADA se senere. Her skulle man bestå sin prøve: Kunne man tåle mosten – og Gud hjælpe den, der ikke kunne! Som kuriosum kan jeg nævne, at det om mig lød: »Og Ortmanns fødder er ved Gud så lange, at de næsten, når hun får strakt dem rigtigt ud, kan nå fra Viuf til Gesten«! Da jeg engang i 70erne overværede en generalprøve hos det Kgl. Mayestæts Acteurs i Studenterforeningen, lød det pludseligt »De er da ikke særlige lange«. Det var såmænd den kære Ysse, der stod bag mig!

Ysse og Ole fortsatte samarbejdet til 1939. Deres sidste LYS er den egentlige årsag til dette causeri. Det udkom »Janvar« 1939 med betegnelsen nr. 4 og bærer påskriften: »Dette Nummer tilegnes herved et af dets gode Ofre, velærværdige Frk. Jytte Ortmann. Aarhus Julen 1939«. At det er med blødende hjerte, jeg giver dette klenodie fra mig, vil enhver LYS-læser forstå. Men hellere indlemmer jeg det i Koldings ærværdige Stadsarkiv, end at det skal ende i en affaldspose, når mine sønner skal rydde op efter mig! Jeg tillader mig at afslutte 1. del af LYSETs historie med at citere ordret, hvad de to hæderkronede gutter skrev til afsked:

KÆRE "LYSLÆSERE"

DET har været mig en idel Fornøilse, at arbejde ved dette Smudsblad, og det er med den største Beklagelse, at jeg ser, at vor gode Reddertyr ikke vil mere.

Jeg haaber ikke, at der ikke mere vil findes initiativrige Mennesker blandt de unge Væsner i l.&2

Lys vil det vel næppe blive.

Jeg tegnet mine vemodige Stre

af "LYSET". Aldrig mere skal

le paa min Tuschpen, ei heller

ste mig meget og dyrt Papir.

Graaden overvælder mig

atter trives i Eders

sets sikre Penne kan rev

med Aandens bitre Sværd

sit onde Spil og Lærk-

kefor han ønsker.

dets bidende Safter?

ne paa Prent?

første GAASEurt har

Stunder til.

G. Dog, saa godt som Ysses

Med Graad paa Penslen har

ger i dette sidste Nummer

Koppels magre Legeme spræl-

~~Ex~~ T.P.s digre Legeme ko-

Jeg kan ikke skrive mere.

Elendighedens Vanheld vil

Haller, maar ikke mere LY-

se Eders skurvede Hoveder

Frit kan nu H.C. drive

ner gaa med hvilket Frak-

Hvem skal træffe ham med vid

Hvem skal sprede Skandaler-

Hvem skal melde, naar den

vist sig? Elendige sider

Thi I haver intet

LYS.

Ole Schrøder.

Ove Brink skriver (med rødt): »Til Lyslæserne! Da den sidste Slutspurt inden den store Dømedag, Eksamenen, egentlig kunde kræve lidt større Indsats af mig end førhen, tillader jeg mig herved at meddele, at dette er det sidste LYS, der udkommer under min Haand og Negl, hvilket dog ikke vil sige, at samme Tidsskrift ophører med at komme, idet et Konsortium af yngre Skandalemagere vil føre min skandaløse Dont videre. Saa siger jeg da til jer, I Lyslæsere, hav Tak for jert Taalmod og jeres enestaaende Evner til at skabe Stof til LYSET. Tak især til de gode Ofre som Koppel, Tarp, Ortman, Frkn. Simonsen, Oksbjerg, H. C., Rambøl og mange andre, der frivilligt eller ufrivilligt har leveret Skandalerne og Solskinshistorierne. Saa lægger jeg da min lallende Pen, der i Dagens Anledning skriver rødt, med et sidste Tak, fordi I saa bravt har ladet, som I morer jer over Vrøvlet, I læste. Kolding den 25-1-1939. Ove Brink, Eks-Redaktør«.

Mon ikke de, der kan huske LYSET fra dengang kan nikke genkendende til d=eheres sprogbrug? Når jeg har gengivet dette, er det selvfølgelig nostalgi, og det morer nok ikke yngre læsere! Men det illustrerer tonen i de gamle LYS - let og munter.

De første, der tog over efter Ole og Ysse var (cand.mag.) Lorens Nordentoft (1923-65, sp.stud. 1941) og (lektor) Aksel Nyborg (f. 1923, sp.stud. 1941). »Jubilæumslyset« (20. årgang, nr. 3) har Niels Oluf Kyed som ansvarshavende redaktør. Nu er logoet Alladins Lampe. Medarbejdere er Aksel Daugaard, Mariane Larsen, Erling Hell Hansen, Hans Christensen og Kirsten Thrige Lauersen. Formatet er igen folio, bladet er maskinskrevet og forsynet med an-

noncer, bl.a. fra Saxildhus, der optager 4 helsider og adskillig spalteplass. Men linjen er i tråd med de gamle. Der er små vignetter, neuropiner o.lign.

I Kyeds leder kan man bl.a. læse, at LYSET helt op i 40erne var knyttet til SVADA, og at dets redaktører blev valgt af SVADAs bestyrelse. Han mener, at det medførte en del bagtrappe-bestikkelse (noget der var helt ukendt i 30erne), og derfor er han glad for, at LYSET nu er blevet såvel politisk som økonomisk uafhængigt af foreningen. Det maskinskrives af hr. Andersen - formodentlig pedellen - og nu kan det også købes (50 øre) af mellemskolens elever.

I 60erne er formatet A-5 med 2-farvet forside. Det har flere sider, hvoraf mange er helsidesannoncer. Teksten er strengt saglig og omhandler forskellige aktiviteter på skolen. I et nummer fra 1960 er der problemer med Majfesten. På det tidspunkt er der ingen 1.m. på skolen, så spørgsmålet er, om Majdronningen skal vælges fra 2.m. eller fra en anden skole. Skolekoncerten er blevet aflyst, der er referater fra elevrådsmøderne og fra aktiviteter i SVADA (karneval, teatertur og håndbold). Så er der en brevkasse samt 5 sider med læserbreve, der mest omhandler en strid mellem redaktør Niels Hove og E.J., der brokker sig over Hoves måde at redigere LYSET på og ikke mindst, at Hove åbenbart har harceleret over SVADAs aktiviteter. Alt sammen meget relevant - men ikke spor morsomt! I kolofonen nævnes medarbejderne med adresser. Oplaget er på 500, pris 50 øre, abonnement kr. 5,00. Det er trykt på Konrad Jørgensens Bogtrykkeri. Bladet er langt mere »professionelt« end de gamle LYS, men aldeles blottet for den umiddelbarhed, der prægede

<p>Januar -</p> 	<p>Februar -</p> 	<p>Marts -</p> 	<p>April -</p>
<p>Vintersportsforeningen holdt første møde, den Dag, de Sneen og Isen kom.</p>	<p>At Grim vi i Februar næste døde, da vi var ved til et Opløbsmøde</p>	<p>Ved Pene Jørgensen, hvilket var den vrede by Lyv, for han var den eneste, der ikke søg!</p>	<p>Paasken var kold og usad og Agg, men vi trøstede os med Paaskebrød</p>
<p>Maj -</p> 	<p>Juni -</p> 	<p>Juli -</p> 	<p>August -</p>
<p>Der Majfest i is var ret lang, og vi havde smukke Drumbrug, der!</p>	<p>Skiden kom senere efter alle Skikke, men store Eksaminer fik de ikke</p>	<p>Telse og Esker og Pisser i Mainz, drakt Øl i Spaude med Christian og Hing</p>	<p>Jerem var det en luge længere, men Fidem blev ikke derfor smagere</p>
<p>September -</p> 	<p>Oktober -</p> 	<p>November -</p> 	<p>December -</p>
<p>Vi drog af sted fraa C. og og, men det var ikke det, vi ventede på!</p>	<p>Jeremimen kom, og Bogen var støj, den var fuld af g. og Øst og Nøj.</p>	<p>Der flød mig Kaffe og Gladder i Øgen, men vi holdt kommande til Revgen.</p>	<p>At "Jydske Tidens" Holdingskænter, men det var ikke ret meget værker</p>

disse. Det minder om en ganske alm. folder udsendt fra en ganske almindelig forening. Der er ingen tegninger, intet personligt præg – næppe et samlingsobjekt! Bladet er forlængst blevet tilgængeligt for alle elever. 1964-65 var Kolding-journalisten, Ole Würtz (f. 1944, sp.stud. 1965) redaktør på LYSET.

Helt nøjagtigt hvornår LYSET blev slukket, vides ikke. Men fra begyndelsen af 70'erne har skolebladet heddet – HARRY! Det er opkaldt efter rektor Ballisager, koster 4 kr. og udkommer – uregelmæssigt – i ca. 300 expl. Det virker lidt mere muntert, men stadig uhyre sagligt. Det (uddaterede) eksemplar jeg har set, omhandler temaet »En handicappet« og beskæftiger sig med en kørestolelev samt flygtninge (skoleelever) fra Iran og Vietnam. Teksten er i interviewform og udmærket – men til at dø af grin, over er den bestemt ikke. Der er også reklamer, forsiden er lyseblå med en tegning og undertitlen: Hvem går på Harrys skole? Tja, der må jo være nogle, der køber det – og staklerne kender jo ikke de gode, gamle LYS! Desuden er der et – primært lærerproduceret blad – KAG'NYT – der udkommer 4 gange årligt og uddeles gratis. Det er i høj grad rettet til forældrene og omhandler hovedsageligt meddelelser vedr. aktiviteter og tiltag på skolen. Forsiden er det mest iøjensfaldende: Gul med nærmest kinesiske skrifttegn samt logo, der viser dronning Dorotheas kontrafej i ramme med teksten Kolding Amtsgymnasium. Helt glemt skolens beskytterinde har man altså ikke, men der er ikke noget LYS mere!!!

Skulle der være nogen, der interesseret i at se de gamle LYS, ligger de altså nu på Stads-

arkivet på Staldgården, hvor jeg ved, man med glæde vil modtage mere materiale, der omfatter Kolding højere Almenskole. Jeg har afleveret mit eget LYS såvel som det materiale, jeg har modtaget fra Erik Sandager og Ole Würtz.

Skoleforeningen SVADA.

I min jagt på materiale om LYSET fik jeg lov til at låne: Protokol nr. 2 for Gymnasieforeningen (skænket til skolen af fuldmægtig Terndrup). Jeg tillader mig at bruge den gamle ortografi, når jeg citerer fra protokollen: »Gymnasieforeningens Stiftelsesmødes Lørdag den 14. September 1910 Kl. 7 1/4«.

Må det ikke forbløffer adskillige at konstatere, at Gymnasieforeningen blev grundlagt for 83 år siden? At en nok så bekendt »sherif fra Køge«, politimester og folketingsmand (venstre) Vagn Bro (1894-1966), var medstifter af vores forening, ved nok de færreste. På mødet, hvor der var 23 medlemmer til stede, fik han 12 stemmer og blev dermed næstformand. Der var noget kvalm, fordi der ingen repræsentant kunne vælges for 1. g., men det klarede man let og elegant ved at udvide bestyrelsen med én mand til alles tilfredshed! »Lovene blev Tirsdag d. 20. September gennemgaaede og vedtaget af Bestyrelsen i et Bestyrelsesmøde og den følgende Dag oplæste og vedtagede af Foreningens Medlemmer ved et Møde i et Frikvarter. Lovene lyder som følger:

I Denne Forenings Formaal skal være at afholde Foredrag og Discussioner (lejlighedsvis kan Op-læsning foretrækkes). **II** Kun Elever fra III, II og I G. kan blive Medlemmer. **III** Der betales

kun 10 Øre i Indskrivningspenge; dog kan Dirigenten ved uforudsete Udgifter udskrive nye Bidrag. **IV** Foreningens Ledelse varetages af en Bestyrelse på fem Mand, der vælges ved almindelig Valgret. **V** Der afholdes Møde hver anden Mandag Kl. 7 1/2 pr. til Kl. 9 3/4. **VI** De, der kommer forsent skal bøde fem Øre til Kassen, dog kan ogsaa Dirigenten foreslaa Bøder for Urostiftere. **VII** Ved hvert Mødes Begyndelse vælges en Dirigent, hvortil alle er valgbare undtagen Formanden. **VIII** Næste Mødes Program maa bekendtgøres mindst en Uge i Forvejen. **IX** Alt angaaende Foreningen skal indleveres skriftligt til Bestyrelsen. **X** Foreningens Medlemmer bør være dus. Lovene var underskrevet af:

Kresten Andreasen, Formand, Vagn Bro, Næstformand, Jac. Petersen, Kasserer, Gunhard Nielsen, Sekretær, Viggo Pors, Altmuligmand.

Paragraf X, hvor man har sat 2 fede streger under bør, er unægtelig skolehistorie nu, hvor man er på fornavn med lærer og skoleledere! Det er ogsaa morsomt at få lidt indblik i, hvad der optog gymnasieelever for så mange år siden og ikke mindst at iagttage deres sprogbrug. Iøjnefaldende er, at det nationale optog sindene stærkt. Nok en følge af, at grænsen lå umiddelbart syd for byen. Alle møder begyndte med en fædrelandssang. Også det partipolitiske smittede af på diskussionerne i den periode, protokollen omhandler (1910-13). Man var jo midt i et politisk systemskifte.

På foreningens første egentlige møde den 24. oktober 1910 stod Antimilitarismen på programmet. Her må Pors tale dunder til deltagerne: »Ingen Støj og uberettiget Larm må hø-

res, ingen Grin med alt, det er taabeligt«, formaner han. Som ventet er Bro en ivrig debattør, der farer hårdt frem mod socialdemokraterne. Mødet i november omhandler Kvindesagen og igen er Bro i fin form: »Der er en dyb og uretfærdig Kløft mellem Mand og Kvinde«, tordner han og imødegår kraftigt, at kvinder ikke har forstand på politik og derfor heller ikke skal have valgret. En af hans modstandere hævder: »At Mandens Opgave er at sørge for det Ydre - Kvindens at sørge for Hjemmet og derfor ikke bør komme ind i det offentlige Liv«. En anden betragter: »Manden som en Slags Udenrigsminister, Kvinden som Indenrigsminister«. Bølgerne går højt og en kvindelig deltager, Margrethe Juhl, går så vidt, at hun udtaler: »En Kvinde, som ikke har noget at gøre med Politik vil blive foretrukket af en Mand«. Så ved vi det!

Et andet møde omhandler Forsvarspolitik, et emne, der åbenbart er affødt af den offentlige debat om Københavns befæstning, som Bro (der er han igen!) er indædt modstander af, fordi: » . . . Byens Kunstskatte vil blive ødelagt ved et Bombardement«. En deltager påstår, at: »Danmark i Krigstilfælde ikke kan stille mere end 80.000 Mand, og der skal 150.000 til at holde København«. En anden er mere fremsynet, han mener: »Krigene vil i Fremtiden blive ført i Luften, og derfor bør Danmark have nogle Luftskeibe!« På mødet 4. december er emnet Pressen, og da konsejlpræsident I. C. Christensen: » . . . kommer på Bane, fyrede Kall op under Kedlen, som altid kommer i Kog ved vore Møder. Vagn Bro indledte Diskussionen, hvad der altid er hans onde Skæbne. Han hævdede, at I. C. var uskyldig i Alberti-Affæren, fordi Rigsretten havde frikendt ham (Tilraab: Men

Medlemmer af gymnasieforeningen 1912. Vagn Bro sidder til venstre i nederste række.

ikke Folket!). Nu fløjtede Kalls Kedel for Alvor. Han kaldte I. C. en Rævepels, hvad Bro blev rasende over og henstillede til Dirigenten at paatale et saadant uparlamentarisk Udtryk. Hvorefter Kall modererer det til en snu Rad. Der blev vrøvlet frem og tilbage, men man endes om en Resolution: 1) Pressen skal være an-

stændig; 2) Pressen skal være sand; 3) Pressen skal være fri og upartisk. Den vedtages«. På det første møde i 1911 er emnet Akademikerne og Arbejderne, hvor Venstre omtales som et »Reformparti, der modarbejder det Radikale Ministerium«. At et foredrag om Georgismen bringer Bro i harnisk, er ikke forbavsende. Han vil

fastholde indkomstskatten. På marts mødet diskuteres man, hvorvidt foreningen er for politisk. En deltager vil have bøger på programmet, men det vækker ikke gehør. Efter megen frem- og tilbage-snak fremsættes 2 resolutioner. Hans Peder Bonde mener, at: »Politik skal ikke være det eneste saliggørende. Eleverne bør interessere sig for belærende, ædle, dybe og gode Opgaver« (vedtaget med 6 stemmer mod 3). Vagn Bro hævder derimod: »At det er Ungdommens Pligt ifølge Grundlovens Givelse at sysle med vort Lands Politik, uden dog at det frejdige Syn på Livet maa mistes« (vedtaget med 8 stemmer mod 1). Vintermøderne 1911 slutter med »et fornøjeligt Chokoladegilde med Taler, Dans og Ordsprogsleg«. Man mødtes kl. 20 og gik hjem kl. 23! Fordringerne var ikke store den gang, selv om de unge kom fra velstillede hjem.

Den næste sekretær er Holger Bech, og Vagn Bro er avanceret til formand. Et møde om Afholdssagen – »maatte standses paa Grund af Forsamlingens Uro, hvilket senere gav Vrøvl over enkelte Medlemmers Optræden«. Flere møder afsluttes »med en lille Sammenkomst paa Saxildhus« og nogle overværes af »Hr. Rektor Bruhn«. Der foreligger en kvittering fra Saxildhus lydende på 2,00 kr. Der er også et herligt foto af alle medlemmer: 21 drenge, 7 piger samt pedellen, som omtales med megen taknemmelighed.

Den sidste, der har skrevet i dette ubetalelige dokument, er sekretær Ejvind Nielsen. Efter et foredrag om Darwinismen (1912) gik man over til at behandle et forslag om, hvorvidt skolebladet Heimdal skulle have foreningens tilladelse til at referere fra møderne. »Dette bragte Holger Bech i Harnisk og han forlod Mødet, hvilket

gjorde et pinligt Indtryk på de tilstedeværende«. På det næste møde, efter et foredrag om Livingstone, tog man alle midler i brug – en henviser sågar til »Straffelovens Paragraf 220«. At foreningen skulle hedde »Kolding Gymnasieforening« blev nedstemt. Også på en ekstraordinær generalforsamling 31. oktober går bølgene højt. Bech har åbenbart skrevet noget i Heimdal, som man forlanger tilbagekaldt, hvilket han øjensynligt indvilliger i, for det »... vedtages, at såfremt Udtalelserne bliver trukket tilbage i Heimdals Decemhernummer, gives Tilladelse til at tage Referater fra Møderne«. Der var altså allerede i 1912 et skoleblad, der var underlagt Gymnasieforeningens bestyrelse, noget som først blev afskaffet i 40'erne.

Debatterne i året 1912 omhandler Forfatningssagen, Forsvarssagen, Skandinavismen o.lign. En selskabelig sammenkomst referes sålunde: »I Skolens Sangsal var opstillet et med Chokolade og Kager velforsynet Bord, om hvilket de fremmødte Medlemmer samledes under megen Munterhed. En til Festen skrevet Sang af Thorvald Olsen blev afsunget og man hengav sig, afbrudt af en Mængde Taler og Hurraa for Foreningen, for Pedellen og for Thorvald Olsen, til mere materielle Nydelser. Efter Bordets Glæder begav man sig over i Gymnastiksalen, hvor Svend Amdisen på Violin ledsaget af Schack på Orgel gav en del Musiknumre til Bedste. Disse sluttede meget passende med Nationalsangen, som Forsamlingen, med een Undtagelse, paahørte staaende. Efter Koncerten blev de Tilstedeværende fotograferet af Holger Bech. Derefter begav man sig igen over i Sangsalen, hvor Tiden fordreves med forskellige Lege. Med Uddelelse af en Forfriskning

sluttede Sammenkomsten henad Kl. 11 1/2. Hermed sluttedes Møderne for 1912-13«. Vedlagt er en kvittering lydende på: 90 forskellige Stænger à 6 Øre – 6,30 Kr.!!. Og hermed ender denne – efter min mening – fornøjelige kilde til en lille periode i den gamle skoles levetid.

Gymnasieforeningen har øjensynligt ikke fungeret uafbrudt. I et LYS fra september 1964 står der bl.a. følgende: Efter at lovene er vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling 6. februar, ser disse således ud:

1. Kolding højere Almenskoles Gymnasieforening blev stiftet 1. dec. 1928 med det formål at samle skolens gymnasiaster om forskellige emner ved foredrag, diskussioner og oplæsning.
2. Foreningens navn er SVADA.

Som skolebladet er SVADA nu tilgængelig for alle elever. Skolebygningen ligger nu i den nordlige udkant af byen og i dens 450-årige historie har den ændret navn adskillige gange.

Længst har den heddet Schola Koldingensis (Kolding (lærde) Skole); 1856-80 Vejle Amts højere Realskole i Kolding; 1880-1903 Kolding Latin- og Realskole; 1903-48 Kolding Højere Almenskole; 1948-89 Kolding Gymnasium og derefter Kolding Amtsgymnasium og HF-Kursus.

Måske vil dette causeri om LYSET og SVADA give inspiration til en senere artikel om foreningens nyere historie. Det vil sikkert være af interesse for skoleinteresserede i Kolding og måske også for gamle elever, der ikke har glemt Kolding Højere Almenskole!

Kolding Højere Almenskole som det så ud før ombygningen sidst i 1930'erne.